

Afdeling	: R&E - Planologie	Raadsvoorstel: DJ-1018013
Naam opsteller voorstel	: Tjalle Fijlstra T.Fijlstra@weert.nl / 0495-575354	Zaaknummer: 831836
Portefeuillehouder	: drs. G.J.W. (Geert) Gabriëls	Agendapunt: 24

Onderwerp

Extra ruimte voor zonneweides

Voorstel

1. De experimentele beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides" vast te stellen
2. In te stemmen met het uitvoeren van een tender conform de experimentele beleidsnotitie en de beoordelingscriteria in het najaar van 2020
3. Kennis te nemen van het eindverslag inspraak.

Inleiding

Weert heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor zijn ingrijpende maatregelen nodig, onder andere grootschalige hernieuwbare elektriciteitsopwekking binnen de gemeentegrenzen.

Om voldoende energie op te wekken binnen de gemeentegrenzen, blijkt dat de gemeente er niet aan ontkomt om buiten het stedelijk gebied maatregelen ten behoeve van energieopwekking te treffen, zoals zonneweides en windparken. Dit is als doelstelling beschreven in de Weerter Routekaart Energietransitie. De huidige tweede partiële herziening van de Structuurvisie Weert 2025 (hierna Structuurvisie) biedt onvoldoende ruimte om grootschalige opstelling van zonnepanelen in het buitengebied te realiseren.

De mismatch tussen ambitie en huidige kaders wordt door extra ruimte voor zonneweides te creëren overbrugd. Om hieraan invulling te kunnen geven, is in de bijgevoegde experimentele beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides" beschreven op welke wijze verruiming van het huidige beleid mogelijk is, waarbij rekening wordt gehouden met de risico's op basis waarvan de Structuurvisie is ingekaderd.

Naast de extra ruimte voor zonneweides blijft de huidige Structuurvisie gehandhaafd. Met dit bestaande beleid wordt het momenteel mogelijk gemaakt om op bepaalde locaties een extra functie toe te voegen en agrarische bouwkavels kunnen worden ingezet voor elektriciteitsopwekking d.m.v. zonne-energie. Hierbij is een beperkte uitbreiding mogelijk naar agrarische gronden. Tevens wordt de bestemming aangepast volgens de definitie: 'geen gebouwen toegestaan, uitsluitend zonnepanelen'. Hiermee wordt geborgd dat in de toekomst geen gebouwen meer kunnen worden gebouwd.

Momenteel loopt de wetgeving achter bij de maatschappelijke ontwikkelingen van de energietransitie. Het gaat namelijk niet alleen over een goede ruimtelijke ordening (structuurvisie en bestemmingsplan), maar ook over beschikbaarheid en betaalbaarheid van schone energie en de balans met andere thema's die impact op de ruimte hebben. De gekozen experimentele benadering is erop gericht om ook maatschappelijke aspecten mee te wegen bij de besluitvorming.

Aan de extra ruimte die mogelijk wordt gemaakt in het buitengebied, worden aanvullende eisen gesteld. De Structuurvisie blijft ongewijzigd. Initiatieven die verder reiken worden daarmee alleen mogelijk, indien de raad instemt met de experimentele beleidsnotitie. Door op deze wijze te werken, kunnen naast ruimtelijke eisen ook maatschappelijke en sociale eisen worden gesteld. Op deze wijze kan de energietransitie met respect voor het buitengebied en andere thema's worden vormgegeven.

Aan het toestaan van zonneweides in het buitengebied zijn voorwaarden gekoppeld. Deze voorwaarden beogen dat zonneweides worden gerealiseerd, die voldoen aan eisen en wensen van stakeholders en daarnaast voldoende comfort geven aan initiatiefnemers.

Het college van B&W heeft op 31 maart 2020 ingestemd met de ontwerp experimentele beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides. Daarna is deze beleidsnotitie ter inzage gelegd om Weerter inwoners en bedrijven de gelegenheid te geven hun feedback te geven. De inzage termijn was van 16 april tot en met 27 mei 2020. De reacties zijn input geweest om de beleidsnotitie te verfijnen, waarbij steeds een afweging is gemaakt tussen enerzijds het zicht op realisatie van de doelstelling (100 ha in 2027) en anderzijds het aansluiten bij de kernwaarden waar de Weerter energietransitie op is gebaseerd. De beleidsnotitie is geheel in lijn met de kernwaarden en doelstellingen van de Weerter Routekaart Energietransitie. De beleidsnotitie is als bijlage toegevoegd.

Omdat het experimenteel beleid betreft, worden er grenzen gesteld. Ten eerste beperkt het beleid zich tot de realisatie van maximaal 30 ha zonneweides in het buitengebied. Ten tweede vindt er één tender plaats, waaruit de beste initiatieven worden geselecteerd. Daarna zal het experimenteel beleid worden geëvalueerd en wordt bepaald op welke wijze hier een vervolg aan wordt gegeven.

Beoogd effect/doel

Het doel van het experimentele beleid is de realisatie van hernieuwbare energieopwekking d.m.v. zonnepanelen, zowel binnenstedelijk als in het buitengebied, aan te laten sluiten bij de kernwaarden en doelstellingen die de Weerter Routekaart Energietransitie beschrijft. Het experimentele beleid is succesvol als er voldoende initiatieven gerealiseerd worden die aansluiten bij de randvoorwaarden die zijn opgesteld.

Argumenten

1.1 Inspelen op een behoefte

Steeds vaker wordt de gemeente benaderd door initiatiefnemers. Vaak betreft het initiatieven van grootschalige zonneweides (>10 ha) in agrarisch gebied, voornamelijk gericht op maximalisatie van energieopbrengst. Voor de gemeente is het belangrijk om te bepalen onder welke condities initiatieven in het buitengebied meerwaarde genereren voor de samenleving en de ruimte. Middels de extra ruimte wordt gehoor gegeven aan de maatschappelijke behoefte om grootschalig hernieuwbare elektriciteit op te wekken en tevens wordt de regie gehouden door het vooraf vastleggen van randvoorwaarden.

1.2 Bijdrage aan ambitie energieneutraal Weert 2040

Weert heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor zijn ingrijpende maatregelen nodig, onder andere grootschalige elektriciteitsopwekking binnen de gemeentegrenzen. Uit analyse t.b.v. de routekaart blijkt dat realisatie van grondgebonden zonneweides noodzakelijk zijn om de ambitie te realiseren.

2.1 Implementatie van de beleidsnotitie

Met het uitvoeren van een tender wordt uitvoering gegeven aan de eerste fase van deze beleidsnotitie. Hierbij wordt de markt gevraagd met voorstellen te komen welke worden beoordeeld op basis van randvoorwaarden en beoordelingscriteria. Voor de best scorende initiatieven (beperkt tot max. 30 ha totaal van alle initiatieven) wordt de raad gevraagd af te wijken van de structuurvisie en het bestemmingsplan om deze initiatieven mogelijk te maken.

2.2 Ervaringen en inzichten verkrijgen om experimentele beleid verder te ontwikkelen

De tender draagt bij aan het verkrijgen van ervaringen en inzichten om het lokale beleid verder te ontwikkelen. Er is ingestoken om de randvoorwaarden uit de beleidsnotitie te laten aansluiten bij de kernwaarden van de Weerter Routekaart Energietransitie. Uit de tender zal blijken of de markt in staat is projecten te initiëren, die hierbij aansluiten. Op basis van deze input kan het beleid worden geëvalueerd en indien wenselijk verder worden geoptimaliseerd. Tevens kunnen de inzichten gebruikt worden voor de uitwerking van de omgevingsvisie en plannen.

Kantttekeningen en risico's

Het openstellen van het buitengebied voor zonneweides gaat gepaard met onzekerheden. Geborgd dient te worden dat de inpassing op basis van de kernwaarden uit de Weerter Routekaart Energietransitie zal plaatsvinden. Daarom zijn in de beleidsnotitie 15 randvoorwaarden beschreven waaraan de initiatieven dienen te voldoen. In de praktijk zal gaan blijken of dit in lijn is met de kernwaarden. Indien de tender tot ongewenste initiatieven leidt zijn er een aantal veiligheids voorzieningen. Ten eerste krijgt de raad het laatste woord. De raad besluit welke initiatieven doorgang vinden. Ten tweede is een gefaseerde uitvoer voorzien, waarbij de voorgestelde eerste tender is gemaximeerd tot 30 ha.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Voor het opzetten van de tender is interne capaciteit nodig. Een inkoopadviseur dient het proces te bewaken. Tevens worden medewerkers betrokken bij de beoordeling van de initiatieven. De duurzaamheidscoördinator bewaakt de voortgang en draagt in samenwerking met communicatieadviseur zorg voor een juiste communicatie. Tevens wordt externe capaciteit ingezet ter ondersteuning. Ingeschat wordt dat dit past binnen bestaande capaciteit en beschikbare middelen.

Uitvoering/evaluatie

In het najaar van 2020 wordt een tender opgezet. De markt wordt gevraagd te komen met conceptplannen die aansluiten bij de randvoorwaarden die staan beschreven. Op basis van binnengekomen initiatieven zal een voorselectie worden gemaakt. De geselecteerde initiatiefnemers worden in de gelegenheid gesteld hun plan verder uit te werken. Daarna volgt de finale selectie.

De initiatieven voldoen tenminste aan de randvoorwaarden. Daarna wordt een ranglijst gemaakt op basis van onder andere de volgende beoordelingscriteria:

- De financiële opbrengst die ten goede komt van de omgeving (€/wpiek)
- Percentage coöperatief eigenaarschap (%)
- Bijdrage aan biodiversiteit (kwalitatieve beoordeling)
- Mate van stedelijke inpassing (Wpiek_gebouw-stedelijk/Wpiek_landelijk)
- Wijze van dubbel ruimtegebruik (kwalitatief)

Nummer raadsvoorstel: DJ-1018013

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 juni 2020

besluit:

1. De experimentele beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides" vast te stellen.
2. In te stemmen met het uitvoeren van een tender conform de experimentele beleidsnotitie en de beoordelingscriteria in het najaar van 2020.
3. Kennis te nemen van het eindverslag inspraak.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 8 juli 2020.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	C.C. Leppink-Schuitema